

Съдържание

Съпоставителни изследвания

Иржи КОРОСТЕНСКИЙ (Ческе Будейовице) – Новые тенденции в развитии русского словарного запаса (сопоставление с чешским языком) // 5

Alexandra BAGASHEVA – On the Semantics of some Types of Event Construal in English and Bulgarian // 17

The paper re-examines two specific features of morphological marking in Bulgarian from the perspective of verbal and satellite framing effects for the expression of grammatical relations. The dative and reflexive clitics in a special construction prefix+verb+dative+reflexive clitic is reanalyzed as constituted of a verb plus a satellite with aspectual or rather aktionsart meaning. The intricate, and as yet of undetermined status, particle „da“ is reinterpreted as an auxiliary which again appears as a satellite. The contention is that English and Bulgarian are not so far apart in the correlation between verb framing and satellite framing in relation to temporality as it appears on the surface. The analysis is carried out within the framework of cognitive semantics (L. Talmy) and uses the findings of Heine, Kuteva and K. Rudin on problems concerning auxiliatation processes.

В статъе делается попытка рассмотреть некоторые конструкции темпорального моделирования в болгарском и английском языке с точки зрения модели когнитивной семантики Леонарда Талми. Целью этого анализа является проверить насколько близки в отношении типологии структурирования понятий и грамматических категорий в обоих типологических параметров для сателитного и глагольного рамкирования. Это исследование основано на теории аукзилиации Гейне и Кутевой.

Мария ЖЕРЕВА – Модалната натовареност на императивните форми от свършен и несвършен вид в български и руски език // 25

Slavka Simeonova SAVOVA – El español y el búlgaro : dos lenguas posesivas, subjetivas e irresponsables // 30

Дискусии, обзори и научни съобщения

Anna MARKOVA – L'aspect ludique de la création et de l'usage de tronqués et l'opposition *oral* – *écrit* // 38

Игровият аспект на лексикалното съкращаване чрез отсичане на част от производната основа в съвременния френски език се проявява основно в две насоки: при образуването на някои отсечени лексеми, където се долавя стремеж към асоциация с цяла дума и при изграждането на игри на думи на базата на широко разпространени отсечени единици. Отсичането на начална или крайна част от основата се реализира в пряка зависимост от специфични фактори, между които и търсенето на омонимия с пълна дума, пораждаща констативно значение за новата езикова форма. Писменото означаващо в някои случаи подсилва създадената връзка на омофония между съкратената и цялата дума, в други спомага за тяхното разграничаване. Утвърдени отсечени единици се появяват в различни игри на думи, между които каламбурът, свързващ две думи или словосъчетания с различно означаемо посредством съществуващата между тях омонимия или паронимия. В съвременната френска преса се наблюдават редица употреби на отсечени лексеми в рамките на устойчиви словосъчетания, където те заемат мястото на близка по звучене ида лексема, като отделните значения се сливат в ново, хибридно. Играта на думи се осъществява и чрез вмъкването на съкратената форма в сложна езикова единица. Различни видове рими, построени между отсечена и цяла дума или между две отсечени думи, намират място в езиковата продукция. Игровите образувания се основават също така на паронимията: поставените редом или на разстояние в изречението отсечена и пълна лексема с общи фонемии създават впечатлението за повторение, на фона на което се откроява различното значение. Игровият момент, който присъства в оформянето или употребата на съкратените чрез отсичане на част от производната основа думи, се вписва в поетическата функция на езика: римите. повтарящите се фонемии участват в изграждането на ритмични мотиви и

наподобяват структурирането, характерно за поетичния жанр. Играта на думи предполага определен прочит, разшифроване, възможни благодарение на съчетаването на устната и писмената форма на изразяване. Озвучаването на писмения текст прераства в мисловен анализ, водещ до ново разчленяване на изказа. Устната, както и писмената форма, могат да бъдат знак за игра на думи, семантично мотивирана от насладването и сливането на значения. Разглежданите образувания трябва да бъдат анализирани и като част от явлението интертекстуалност поради формалното сходство на отсечените лексеми с цели думи или компоненти на сложни лексеми и словосъчетания, което се превръща в източник на асоциативна конотация. Умелото използване на устната и писмената форма за целите на играта на думи, но и наблюдаваните при отсичането изменения в устен и писмен план в сравнение с цялата дума, показват значението на писмената реч за образуването и употребата на отсечени единици и налагат търсенето на по-адекватен анализ на тяхната специфика: Лексикалното съкращаване чрез отсичане на част от производната основа не може да бъде отъждествявано с устната реч, а опозицията устна – писмена реч не се явява приложим модел в случая. Употребата на отсечени думи подлежи на друга интерпретация: тя въвежда в дискурсивните устни и писмени структури разговорния стил, което позволява да бъде отнесена към по-общата проблематика за процеса на формулиране на изказа.

Живко БОЯДЖИЕВ – Писатели и езикознание // 72

Йовка ДАПЧЕВА – Лексеми с признакова семантика в семантичното поле *ред/хаос* // 78

Жак ЕСКЕНАЗИ – Формални критерии за оценка на езиковедски публикации // 82

Настоящая работа рассматривает публикационную активность болгарских языковедов за 1970–1989 гг. путём анализа зарубежных ссылок на их работы. Ранжированы группы языковедов, получивших 1–20 и более ссылок за указанный период. Отдельно рассмотрен метод ко-цитирования (перспективной связи) между работами основной группы болгарских лингвистов. В результате подтверждена оценка американского историка науки Д. де Солла Прайса о различной структуре естественных наук и гуманитарного знания, чем объясняются и невысокие стоимости ко-цитирования в предложенных кластерах.

This study considers the publishing activity of Bulgarian philologists for the period 1970–1989 by analysing the frequency of references to their publications in works of foreign researchers. Arranged in groups are philologists whose publications have been quoted on 1 to 20 or more occasions during the researched period. Considered separately is the method of co-citation (prospective coupling) among the works of the core of Bulgarian linguists. Supported accordingly was the viewpoint of the American historian of science D. de Solla Price on the different structure of sciences and humanities which is a reason for the insignificant level of co-citation in the clusters under consideration.

Константин ПОПОВ – Парадокси в семантиката на думата *тишина* // 94

Рецензии и анотации

Слово. Юбилеен сборник, посветен на 70-годишнината на проф. Ирина Червенкова (съст. Н. ДЕЛЕВА, А. ЛИПОВСКА) (Василка РАДЕВА) // 97

W. Gladrow, K. Gutschmidt, K. D. Seemann. Bibliographie slawistischer Veröffentlichungen aus Deutschland, Österreich und der Schweiz 1983/1987–1992 (Марта КЪРПАЧЕВА) // 102

J. Mlacek. Tvary a tváre frazém v slovenčine (Мария ДОБРИКОВА, Братислава) // 106

N. Mihov. Particularités structurelles et sémantiques de la phrase complexe à subordonnée temporelle (analyse contrastive avec le bulgare) (Асен ЧАУШЕВ) // 110

Хр. Станева. Стилистика на българския книжовен език (Константин ПОПОВ) // 114

В. Попова. Психолингвистика на развитието. Когнитивни аспекти на синтактичната компетенция (Юлияна СТОЯНОВА) // 117

М. А Кронгауз. Семантика (Надежда МИХАЙЛОВА-СТАЛЯНОВА) // 121

R. Hickey. A Source Book for Irish English (Живко БОЯДЖИЕВ) // 124

Ив. Генов. Българско-гръцки разговорник (Живко БОЯДЖИЕВ) // 126

М. Алмалех. Българско-ивритски разговорник (Живко БОЯДЖИЕВ) // 127

Правописен речник на българската научно-техническа лексика (Екатерина СОЛНЦЕВА – НАКОВА)
// 129

Хроника

Иван КУЦАРОВ (Пловдив) – Галина Валентиновна Крилова – почетен доктор на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ // 130

Мирена ПАЦЕВА – Език, род и общество // 132

A. Sh., C. S. – Жана Молхова на осемдесет години // 135

Жана Езра Молхова (1922–2002) // 137

Иван КЪНЧЕВ – Еухенио Косериу (1921–2002) // 139

Живко БОЯДЖИЕВ – Прощални думи за Еухенио Косериу // 142

Стефана ДИМИТРОВА – В памет на Михаил Викторович Панов // 145

Биляна ПЪРВАНОВА – Мюллер (Регенсбург) – В памет на Хелмут Неспитал // 148

Содержание

Сопоставительные исследования

Иржи КОРОСТЕНСКИЙ (Ческе Будейовице) – Новые тенденции в развитии русского словарного запаса (в сопоставлении с чешским языком) // 5

Alexandra BAGASHEVA – On the Semantics of some Types of Event Construal in English and Bulgarian // 17

Мария ЖЕРЕВА – Модальность императивных форм совершенного и несовершенного вида в болгарском и русском языках // 25

Slavka Simeonova SAVOVA – El español y el búlgaro : dos lenguas posesivas, subjetivas e irresponsables // 30

Дискусии, обзори и научные сообщения

Anna MARKOVA – L'aspect ludique de la création et de l'usage de tronqués et l'opposition *oral – écrit* // 38

Живко БОЯДЖИЕВ – Писатели и языковедение // 72

Йовка ДАНЧЕВА – Лексемы с признаковой семантикой в семантичном поле *порядок/хаос* // 78

Жак ЕСКЕНАЗИ – Формальные критерии об оценке языковедческих публикаций // 82

Константин ПОПОВ – Парадоксы в семантике слова *тишина* // 94

Рецензии и аннотации

Хроника

CONTENT

Contrastive studies

Jiří KOROSTENSKÝ (České Budějovice) – New Trends in the Development of Russian Word-Stock (in Comparison with Czech) // 5

Alexandra BAGASHEVA – On the Semantics of some Types of Event Construal in English and Bulgarian // 17

Maria ŽEREVA – The Modal Load of Perfective/Imperfective Imperatives in Bulgarian and Russian // 25

Slavka Simeonova SAVOVA – El español y el búlgaro : dos lenguas posesivas, subjetivas e irresponsables // 30

Discussions, review articles and communications

Anna MARKOVA – L’aspect ludique de la création et de l’usage de tronques et l’opposition *oral – écrit* // 38

Živko BOJADŽIEV – Writers on Language // 72

Jovka DAPČEVA – Lexemes with Qualitative Semantics in the *Order/Chaos* Semantic Field // 78

Žak ESKENAZI – Formal Criteria for Assessment of Linguistic Publications // 82

Konstantin POPOV – Paradoxes in the Use of the Lexeme *tishina* [silence] // 94

Reviews and annotations

Varia

2003 (XLIX), № 1	1
Съдържание.....	1
Съпоставителни изследвания.....	1
Дискусии, обзори и научни съобщения	1
Рецензии и анотации	2
Хроника	3
Содержание.....	3
Сопоставительные исследования	3
Дискусии, обзори и научные сообщения	3
Рецензии и аннотации.....	3
Хроника	3
CONTENT	3
Contrastive studies	3
Discussions, review articles and communications.....	4
Reviews and annotations.....	4
Varia	4

